

CONSELL GENERAL

PRINCIPAT D'ANDORRA

*Grup Parlamentari
Socialdemòcrata*

INTERVENCIÓ DEL PRESIDENT DEL GRUP PARLAMENTARI SOCIALDEMÒCRATA EN EL DEBAT D'ORIENTACIÓ POLÍTICA GENERAL DEL GOVERN 20 DE JUNY DEL 2008

Hi ha una tècnica política de la qual alguns monarques absolutistes del segle XVIII van ser mestres: fer-se passar per modernitzador per a poder actuar com a amo i patró. La història els va definir com a dèspotes il·lustrats. El Sr. Albert PINTAT practica aquesta tècnica del poder: s'apunta a tot el que soni a modern per dissimular, amb el seu discurs, una política molt conservadora.

Estem molt preocupats pel que està passant al nostre país.

Veiem cada dia comportaments inacceptables en un país democràtic, veiem situacions i problemes que s'enquisten en lloc de trobar solucions, serveis públics que es deterioren, oportunitats que es desaprofiten i veiem un Govern paralitzat i incapaç de fer front a la crisi.

S'ha posat de manifest i de forma clara pel conjunt de la ciutadania d'Andorra, inclosos alguns antics dirigents del partit liberal, que el govern d'Albert PINTAT no funciona. Que és un govern caducat, esgotat, sense idees, sense projecte, i sense lideratge.

Avui no se sap qui governa Andorra. El país i l'Administració funcionen més per inèrcia que no pas per la iniciativa decidida d'un Govern.

El cap de Govern senzillament, no hi és. Està desaparegut, apagat o fora de cobertura en tots i cadascun dels temes importants que tenim sobre la taula: la recessió econòmica, la desmotivació dels professionals de l'Administració pública, la fallida tècnica de les finances públiques, la política social i les relacions econòmiques amb Europa.

Passar-se el dia parlant de l'Andorra 2020, de la innovació i de l'excel·lència, sense haver fet els deures, és perdre el temps i fer-lo perdre al país.

El darrer informe de Càritas és aquí per recordar-ho. Un país que pateix una fractura social entre dues Andorres, que no van a l'hora.

Sí, senyor PINTAT, heu perdut i heu fet perdre als ciutadans i ciutadanes tres anys més.

Els darrers resultats de l'enquesta de conjuntura de la Cambra de Comerç, presentats pel seu president el dia 15 de maig, reflecteixen novament un empitjorament del clima de confiança empresarial i confirmen una pèrdua de dinamisme de l'activitat econòmica durant l'any 2007.

Tal i com diu l'informe de la Cambra de Comerç estem "... en línia amb un debilitament progressiu de la demanda de consum i d'inversió."

I la Cambra assenyala també que les perspectives de les empreses, "... tampoc són favorables: apunten que la marxa dels negocis, en general, continuarà deteriorant-se al llarg de l'any 2008 i avancen noves reculades en la xifra de negocis i dels nivells d'inversió."

La situació econòmica és preocupant i no és admissible que el Govern s'espolsi la responsabilitat emparant-se en la crisi internacional. Se'ns pot dir que tots els països occidentals estan en recessió. Ja ho sabem. També sabem que Andorra difícilment pot quedar al marge de la conjuntura econòmica del seu entorn. Però si en lloc de l'immobilisme dels darrers 13 anys, si enlloc de negar el que era evident, s'haguessin fet les reformes estructurals que el país necessita, avui afrontariem la crisi amb molta més tranquil·litat, amb una economia més diversificada i competitiva i amb la possibilitat d'abordar mercats exteriors que avui tenim tancats.

El Govern, després d'intentar dissimular una evidència: la fallida tècnica dels comptes públics, que ja vam denunciar en el debat de totalitat del pressupost 2008, el dia 27 de novembre del 2007, ha hagut de constatar i reconèixer que el pressupost era tan mal engiponat que és d'impossible execució.

No ens ha sorprès aquest error de diagnòstic: ja l'havíem anunciat. Ja us havíem dit que el Govern havia fonamentat la seva previsió pressupostària sobre unes taxes de creixement absolutament irrealistes en l'estat actual de la nostra economia.

Ningú no pot recriminar a un polític o a un governant de no haver sabut preveure esdeveniments que siguin –i n'hi ha– del tot imprevisibles. Però un bon governant no ha de basar mai la seva acció sobre hipòtesis d'optimisme exagerat.

Ja ho sabem: no volíeu que el conjunt de conseqüències de la vostra mala política fossin analitzades abans de la fi del vostre mandat. Però vés per on, la bombolla ha esclatat. Ha surat el pressupost amagat! I el que denunciàvem els socialdemòcrates és ja una evidència: el Govern d'Andorra no pot complir els seus compromisos amb els seus ciutadans i amb les empreses que li subministren béns i serveis.

La responsabilitat política no s'ha de limitar doncs a confessar, amb la boca petita, que les caixes són buides. S'ha de definir, seriosament, els mitjans per a tornar-les a omplir.

Proposem una política alternativa que consisteix a posar en pràctica els principis de bona gestió en l'Administració pública que signifiquen, per exemple, que l'endeutament només ha d'anar adreçat al finançament de la inversió. Que consisteix, també, a posar en marxa una nova estratègia tributària.

Efectivament cal aclarir qui paga, com paga, per què paga i com es redistribueix la recaptació tributària. Nosaltres volem fer possible que la contribució a les càrregues públiques vingui per la via de l'impost sobre els beneficis de les empreses i professionals i per una imposició indirecta sobre el consum. Eliminant l'ISI i l'IAC.

La crisi té unes arrels andorranes, assentades en un model econòmic esgotat i la frenada brusca del sector immobiliari. És veritat que la davallada del sector immobiliari, que és només una part del sector de la construcció, ha estat més ràpida del que s'esperava. Però també és cert que les importacions acumulades dels primers quatre mesos de l'any, es situen encara en valors negatius. I es redueix sensiblement el nombre d'assalariats.

I la inflació, l'augment del cost de la vida, no para. Probablement per aquest motiu el ministre de Finances està retenint fins a la setmana vinent l'anunci de l'índex del mes de maig.

Pel que fa a les relacions amb Europa, el balanç és magre.

Després d'haver viatjat a la seu de l'OCDE i haver preanunciat una quasi segura sortida de la llista de paradisos fiscals no cooperants d'aquell organisme internacional, la setmana passada el Govern ha hagut de reconèixer que, sense la reforma tributària i sense intercanvi d'informació, no hi ha sortida.

Tant és així que l'Agència Tributària espanyola ha vingut en dues ocasions a Andorra en les darreres setmanes per a recordar-nos que el fet d'estar al cap de la llista dels paradisos fiscals –pel fet de no tenir signat amb Espanya un conveni per evitar la doble imposició internacional amb clàusula d'intercanvi d'informació– comporta un perjudici evident i important tant als andorrans com als espanyols residents a Andorra que tenen una residència secundària o bé una propietat immoble a Espanya.

Pel que fa a l'informe del 14 de setembre del 2007 del "Comitè d'Experts sobre l'avaluació de les mesures de lluita contra el blanqueig de capitals del Consell d'Europa" –el MONEYVAL– és preocupant constatar que, en relació a les quaranta recomanacions del GAFI examinades, es considera "no conforme" Andorra en 11 ocasions i només "parcialment conforme" en altres 15 ocasions (26 de 40).

El mateix informe del MONEYVAL presenta un quadre amb un "pla d'acció" que recomana per millorar el sistema de lluita contra el blanqueig i el finançament del terrorisme.

En quin estat d'avançament es troba la qüestió? Silenci.

Andorra té ja una trista posició d'excel·lència en el palmarès dels incompliments internacionals.

D'altra banda, els dies 10 i 11 de juny s'ha celebrat a Estrasburg la conferència de clausura de la campanya del Consell d'Europa per combatre la violència contra les dones. L'informe final posa de manifest que malgrat tots els esforços duts a terme en aquest àmbit, les mesures actuals són insuficients.

Per aquest motiu formula una sèrie de proposicions que el Govern d'Andorra, que no va enviar cap ministre a la conferència, hauria de recollir.

Sense moure'ns del Consell d'Europa recordem que en l'informe adoptat el 8 de desembre del 2006 a Estrasburg, el GRECO va adreçar divuit (18) recomanacions a Andorra.

D'aquí exactament deu dies, el 30 de juny, s'acaba el termini dins del qual el Govern té l'obligació de presentar un informe al "Groupe d'Etats contre la Corruption" del Consell d'Europa (GRECO) sobre l'estat d'avançament en l'acompliment d'aquelles recomanacions.

El Govern ha fet els deures? Silenci.

No hi ha orientació política del Govern. Hi ha paràlisi. Aquesta legislatura està a les acaballes. Quan, passat l'estiu, haguem aconseguit aprovar la nova regulació de la Caixa Andorrana de Seguretat Social acordada, en les seves línies generals, pels tres grups parlamentaris del Consell General, haurem esgotat el calendari polític.

Perquè ens temem que les tan pregonades lleis socio-laborals s'acabaran convertint en un simulacre d'allò que hauria de ser una legislació moderna en un context europeu.

En la situació descrita no té massa sentit debatre sobre l'orientació política de l'actual Govern. El Govern no ha fet gran cosa fins ara i poca cosa farà d'aquí a la convocatòria de les eleccions. Volem aprofitar doncs aquest debat per explicar als ciutadans, de manera reposada, que caldrà fer, des de l'alternança política, a partir de la primavera vinent.

Tenim al davant un gran repte estratègic: un pacte d'Estat pel nou model econòmic, que el Govern no ha volgut acceptar.

El Diari de Sessions d'aquesta legislatura és fidel testimoni de la reiteració amb la qual he dit que estàvem i estem disposats a arribar a un pacte d'Estat per afrontar tant l'adequació de la legislació social com la definició d'un nou model econòmic sostenible. No s'ha volgut acceptar la nostra mà estesa. Tres anys perduts llastimosament per la tossuda negativa del Sr. Albert PINTAT. Parlem, doncs, del futur.

Hi ha reptes que no es resolen amb el joc de les majories i minories sinó que han de ser encarats satisfactòriament entre tots.

Els socialdemòcrates tenim un objectiu molt clar: fer un país per a tothom, per unir i cohesionar la societat andorrana i donar-li els instruments necessaris per a fer front als nous reptes socials i econòmics.

Manifestem el nostre desig, la nostra voluntat i el nostre compromís d'aconseguir que en la nova legislatura l'interès general prevalgui sobre les rendes de situació d'una minoria.

Fugirem de la confrontació tenint en compte que la conjuntura econòmica difícil requerirà molta concertació.

És urgent modificar els hàbits establerts per tretze anys de governs del partit liberal. Uns mals hàbits que impedeixen garantir la consistència i l'estabilitat que necessiten determinades actuacions públiques. Les polítiques més rellevants pel nostre benestar col·lectiu requereixen sinó el ple acord almenys la mínima entesa i el mínim compromís entre els principals partits. Proposem

tornar a l'esperit d'acord que va fer possible el procés constituent els anys 1992 i 1993. Una dinàmica que cal recuperar.

Portem ja tretze anys instal·lats en una política liberal conservadora caracteritzada per la negociació sistemàtica de les posicions i propostes alienes, per assenyades i necessàries que puguin resultar.

Un fet que ha impossibilitat encara més una visió a mitjà o llarg termini de l'acció pública del Govern.

Hem de sortir d'aquest empantanegament.

L'acord, el pacte, en els aspectes essencials de determinades polítiques constitueix una garantia pel seu èxit.

Plantegem doncs girar full i anar cap a una nova manera de treballar que, sense renunciar a la defensa dels posicionaments més propis de cada partit, no impedeixi assolir els acords que requereix Andorra.

Em referiré ara molt ràpidament als grans àmbits que requereixen un consens mínim tot i precisant que, des del Govern nou que ha de sortir de l'alternança política, ens proposem signar amb agents econòmics i socials un pacte o acord estratègic 2009-2012 per redreçar i relançar l'economia.

Aspirem que Andorra sigui un país modern, amb la personalitat pròpia ben consolidada i amb un fort sentit individual i col·lectiu de responsabilitat.

Per aconseguir-ho cal fer possible:

- una economia capaç de créixer, de competir i de respondre bé al repte de la relació amb la Unió Europea;
- un país amb bones infraestructures;
- una societat més justa, vàlida per al conjunt dels ciutadans, amb un bon Estat del benestar; amb una bona escola pública i una sanitat pública de qualitat;
- un poble amb consciència de país.

Aquest és el repte que tenim.

Governar per a tota la societat:

1. En primer lloc, amb la veritat al davant. Les realitats polítiques són el que són. Reconèixer-les és la condició primera per modificar-les.

Aquesta realitat ha de ser explicada als ciutadans tal com és, amb claredat i amb transparència. Encara diré més: si cal fins i tot amb cruesa. Els ciutadans i les ciutadanes tenen tot el dret a saber la veritat.

2. En segon lloc, amb rigor. L'acció política ha d'estar dotada d'un fil conductor, d'una perspectiva a llarg termini, degudament integrada per les corresponents prioritats. Justament el contrari del que contemplem dia rere dia, amb un estil de govern dubitatiu, contradictori i incoherent.

3. En tercer lloc amb concertació. L'acció de Govern ha d'anar acompanyada, per esdevenir positiva, de la més àmplia suma de voluntats, la màxima agregació possible.
4. En quart lloc, amb eficàcia. L'experiència ens ensenya que l'Estat, l'Administració, hi ha coses que fa bé i coses que fa malament, coses que fa millor i coses que fa pitjor. No volem polemitzar sobre si cal més o menys Estat. El que cal és millor Estat.

Algunes qüestions cabdals del nostre model de país:

L'EDUCACIÓ:

De l'educació en depèn, entre altres factors, la qualitat de vida dels ciutadans, la competitivitat de l'economia, la cohesió social i, fins i tot, el reconeixement per part dels altres països. Els indicadors de l'OCDE, recentment publicats, mostren una realitat que, a mitjà termini i si no es modifica, afectarà de manera substancial la salut de la nostra economia.

En el món educatiu convé estar molt atents a l'evolució de la societat. En aquest sentit el 6è Consell General dels joves, celebrat en aquesta sala el passat 10 d'abril, ens ha donat una lliçó aprovant una interessant proposició de llei d'educació sexual.

LA SANITAT PÚBLICA:

La protecció de la salut i l'assegurament públic i universal dels serveis sanitaris formen part dels ideals de la socialdemocràcia i són un component essencial de la nostra concepció de l'Estat del Benestar i de la solidaritat.

Observem amb preocupació que un servei públic com el SAAS, que compta encara amb un alt nivell d'acceptació social, va perdent ambició en els seus objectius i propicia un desinterès creixent del seu personal, que és el millor actiu que tenim. Cal apostar per una medicina preventiva i per la millora dels serveis sanitaris per adequar-los a les exigències d'accessibilitat, qualitat i equitat. I deixar de banda l'externalització de serveis que no fa més que augmentar la despesa i empitjorar l'atenció als malalts.

LA IMMIGRACIÓ:

La configuració especial de la població del nostre país ens situa davant d'una exigència doble. La de garantir que es mantenen per a totes les persones els serveis bàsics, d'acord amb un criteri de drets i també d'obligacions, i la d'assegurar que el compliment de la llei eviti que es generin problemes greus de convivència.

La prudència i el tacte han de governar la política d'immigració i encara més en una conjuntura d'augment de la desocupació.

Més que en política d'immigració ha de pensar-se en termes de polítiques socials d'integració.

RELACIONS AMB EUROPA, FISCALITAT I MODEL ECONÒMIC:

La política de relacions amb Europa ja no pot considerar-se política exterior sinó interior, en la mesura en què la nostra vida quotidiana és regulada per moltes directives de la Unió Europea.

El nou marc econòmic que proposem els socialdemòcrates comporta una reforma tributària, que vam presentar en el nostre programa del 2005 i que coincideix amb les propostes actuals de l'Empresa Familiar Andorrana i la Cambra de Comerç: suport a la competitivitat empresarial i simplicitat.

Reestructurant l'actual i ja caòtica imposició indirecta amb un impost indirecte tipus IVA i introduint una tributació directa sobre el benefici de l'activitat empresarial i professional. Amb una major transparència que ens permeti sortir de les llistes –no només la de l'OCDE– de paradisos fiscals.

El nou model econòmic suposa un ferm compromís en favor de l'obertura econòmica, per passar d'una economia basada en el proteccionisme a una altra basada en la competitivitat i la qualitat.

Amb un suport ferm al turisme, pilar de la nostra economia junt amb el comerç, el qual ha d'orientar-se més en la promoció de la qualitat que en un diferencial de preus que no es podrà augmentar.

Amb un suport decidit a la consolidació d'Andorra com a plaça financera que comporti augmentar les competències, l'autonomia i les capacitats tècniques de l'INAF.

Per tot plegat, és imprescindible recuperar el gran consens sobre els eixos bàsics de la nostra política de relació amb Europa, als quals cada partit pugui incorporar els seus matisos, però sempre amb el benentès d'unes prioritats bàsiques compartides.

LES INFRAESTRUCTURES:

Les infraestructures necessiten un esforç potent, focalitzat i llegible. Un esforç que permeti coordinar i aplegar les contribucions de totes les administracions i del sector privat. Cal més inversió en obra pública com a motor de l'economia i per a fomentar llocs de treball directes i indirectes. També en les noves tecnologies d'informació i comunicació com a tractors del desenvolupament sostenible.

SUPORT A LES FAMÍLIES I HABITATGE:

La família és la institució que millor reflecteix els canvis que hi ha hagut a Andorra en el final de segle que hem deixat enrere.

Hem assistit en els darrers temps a la desaparició d'un únic model de família tradicional i a la seva substitució pel pluralisme de les diferents alternatives familiars.

La política familiar que proposem va destinada a:

1. Integrar mesures de millor protecció social als fills menors i a les persones grans.
2. Ampliar la xarxa pública d'escoles bressol i de centres de dia o serveis residencials per a la gent gran, així com l'atenció domiciliària.

La manca d'habitatge digne a preus assequibles s'ha convertit en un dels més grans problemes de cohesió de la societat andorrana.

En aquest àmbit cal un pacte de les forces polítiques i les institucions, també dels Comuns, per potenciar un parc públic d'habitatge de lloguer.

CONCLUSIÓ

Per poder dur endavant aquest model de societat, aquest model de país, és necessària l'alternança. Som conscients que existeixen les condicions perquè el canvi que proposem es converteixi en realitat. Hi ha una societat madura que està preparada pel canvi tranquil. Existeix un desig general de posar fi a les polítiques d'enfrontament; hi ha un esgotament clar del cicle polític liberal.

L'alternança que proposem es basa en la llibertat, el diàleg, la integració i la igualtat política. Perquè Andorra no és propietat privada de ningú sinó que pertany a tots els seus ciutadans i ciutadanes que assumeixen uns valors i uns principis comuns que són a la Constitució.

El futur s'escriu i es construeix amb àmbits de decisió compartits, amb espais cada cop més amples en els que puguem decidir amb molta més gent com volem que sigui el nostre futur. S'escriu amb complicitats, amb interaccions i integracions.

El futur d'Andorra es troba en un projecte compartit per la gran majoria de ciutadanes i ciutadans.

Moltes gràcies.

Jaume BARTUMEU CASSANY
Casa de la Vall, 20 de juny del 2008